

A XV-a Conferință internațională – multidisciplinară
„Profesorul Dorin Pavel – fondatorul hidroenergeticii românești”
SEBEȘ, 2015

CREȘTEREA BOVINELOR ÎN CONTEXTUL STRATEGIEI DE DEZVOLTARE RURALĂ A ROMÂNIEI

Eugen JURCO, Bogdan FĂGĂDAR, Ancuța JURCO,
Raluca RUSU, Doru CRISTE

CATTLE BREEDING IN THE CONTEXT OF ROMANIA'S RURAL DEVELOPMENT STRATEGY

This paper presents an analysis over the National Rural Development Programme implementation, with particular regard over the cattle breeding as the main agricultural sector and major importance in the European and world wide economy.

Keywords: cattle, agricultural policy, rural development
Cuvinte cheie: bovine, politici agricole, dezvoltare rurală

1. Considerații generale

Potențialul agricol al României reprezintă o premisă solidă pentru realizarea unei agriculturi competitive și performante, care să răspundă cererii diverse și crescânde a consumatorilor Europei și a piețelor mondiale.

Între produsele de origine animală, carnea și laptele reprezintă surse alimentare majore, care datorită conținutului echilibrat în substanțe nutritive, sunt apreciate de consumatori și care participă în cantități din ce în ce mai mari în asigurarea hranei populației, pe plan mondial.

Creșterea bovinelor în general și ale taurinelor în special, a cunoscut și cunoaște în continuare o deosebită dezvoltare și extindere,

datorită calității, cantității și economicității producțiilor obținute, ce ocupă un loc important în balanța produselor animale a oricărei țări. Toate aceste aspecte, au făcut ca în ultimul timp, aceste producții și procesarea lor să fie una dintre cele mai importante sectoare ale agriculturii moderne atât la nivel mondial cât și național.

Cu privire la evoluția efectivelor de bovine și a producției de lapte, țara noastră a pierdut aproximativ 22 % din efectivul pe care îl avea în 2007 și respectiv 22,4 % din producția totală de lapte. Astfel, potrivit datelor MADR, în 2007, în România erau aproximativ 2,8 milioane de bovine, iar producția totală de lapte de 54875 mii hl, în timp ce 6 ani mai târziu, în 2013, numărul acestora a scăzut la circa 2,1 milioane de capete, iar producția totală de lapte la 42600 mii hl (tabelul 1 - Dinamica efectivelor și a producției de lapte și carne la bovine). Drept consecință a acestei evoluții a efectivelor, în același interval de timp, s-a constatat și o scădere de aproximativ 100 mii tone a producției totale de carne de vită în viu.

Tabelul 1

SPECIFICARE	UM	2007	2010	2012	2013
Efectiv total de bovine	mii cap.	2819	1985	2164	2197
Efectiv matcă	mii cap.	1732	1282	1352	1369
Producția totală de lapte	mii hl	54875	42824	42036	42600
Producția totală de carne de vită în viu	mii tone	333	205	198,5	232,6

Sursa: MADR, 2015, <http://www.madr.ro/cresterea-animalelor/bovine.html>

2. Implementarea Politicii Agricole Comune în România

Pe plan național, implementarea PAC se face prin Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), care își propune să sprijine într-un mod sustenabil și inteligent dezvoltarea economică și socială a zonelor rurale.

Politica de dezvoltare rurală pentru perioada 2014-2020 se axează pe trei obiective strategice pe termen lung, care se aliniază Strategiei Europa 2020 și obiectivelor Politicii Agricole Comune (PAC).

Astfel, aceasta își propune:

- să stimuleze competitivitatea agriculturii;

- să garanteze o gestionare durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
- să favorizeze dezvoltarea teritorială echilibrată a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă [4].

Strategia PNDR pentru perioada 2014-2020 urmărește continuarea progreselor înregistrate de la aderarea României la UE în 2007 susținute prin PNDR 2007-2013, în scopul consolidării dezvoltării pe termen mediu și lung a sectorului agricol și de dezvoltare rurală [5].

3. Creșterea competitivității sectorului agricol

Ținând cont de condițiile naturale foarte bune pentru creșterea taurinelor și de noile oportunități pentru comercializarea produselor pe piața internă și externă, se impune revigorarea acestui sector de producție, prin stoparea fenomenului de reducere a efectivelor, care să conducă la revitalizarea zonelor rurale.

Pentru a face față concurenței în ceea ce privește acest sector se impune, deci, ridicarea rapidă a calității animalelor noastre cu adoptarea celor mai eficiente tehnologii de creștere, în condiții de bunăstare animală, ceea ce implică însă investiții serioase la toate capitolele. Acest deziderat este posibil de realizat de către fermierii români, prin implementarea diverselor proiecte cu finanțare europeană, ce vor conduce la o dezvoltare durabilă și permanentă, mai ales sub aspect calitativ și economic, orientată spre piața internă și spre cea europeană.

Creșterea competitivității sectorului agricol se poate realiza prin susținerea tinerilor fermieri, a modernizării fermelor existente și stimularea întreprinderilor mici și mijlocii și a mediului de afaceri ce activează în zona industriei agro-alimentare. Tocmai de aceea 2015, poate reprezenta un nou început și o oportunitate bună de lansare a micilor afaceri zootehnice, prin accesarea de fonduri europene nerambursabile.

În România există un număr mare de ferme mici, de subzistență și semi-subzistență, care utilizează o parte semnificativă a suprafeței agricole. La momentul de față, unele exploatații datorită dimensiunii economice sunt vulnerabile, multe dintre acestea au perspective limitate de a-și îmbunătăți performanța economică și de a se îndepărta către piață [1].

Dezvoltarea și modernizarea fermelor de semisubzistență și încurajarea tinerilor de a prelua fermele părinților, pentru a le moderniza

și a crește productivitatea acestora sunt unele din prioritățile submăsurii 6.1. "Sprijin privind instalarea tinerilor fermieri". Abordarea acestei nevoi specifice României va asigura noi oportunități pentru facilitarea restructurării fermelor, integrarea fermelor mici pe piață, creșterea producției. Aceste investiții vor crea premisele ulterioare îmbunătățirii performanțelor economice prin modernizarea fermei prin investiții în active fizice.

În același timp, se încearcă dezvoltarea continuă a tehnologiilor de exploatare a vacilor pentru a ridica productivitatea, creșterea calității produselor obținute, siguranța alimentară și nu în ultimul rând la încurajarea producerii și comercializării soiurilor și specialităților tradiționale locale. Se încercă de asemenea și educarea fermierilor pentru a înțelege factorii de risc dintr-o economie dinamică modernă, pentru a putea anticipa și a se adapta mai ușor la provocările cu care se confruntă. Evoluția în sectorul agro-alimentar din România necesită un nivel ridicat de instruire tehnică, economică și de management al afacerii la nivel de fermă, pentru a îndeplini cu succes standardele UE (siguranță alimentară, sănătatea animalelor, norme de mediu etc.) și de a face față unui mediu concurențial. Îmbunătățirea nivelului de cunoștințe și aptitudini a fermierilor va contribui la restructurarea fermelor, orientarea către piață a fermelor mici, adoptarea de tehnologii inovative și bune practici, în special de către fermierii tineri și crearea de lanțuri scurte de aprovizionare. De asemenea, va fi încurajat managementul sustenabil al resurselor naturale și adaptarea la schimbările climatice [5].

Pentru că majoritatea fermelor la nivel național sunt relativ mici, acestea întâmpină dificultăți majore în a se menține pe piață și a supraviețui ca afacere, motiv pentru care, prin submăsura 4.1. "Investiții în exploatații agricole" se încurajează asocierea fermierilor, specializarea tipului de producție, ajutându-i astfel să facă față la variațiile pieței. Totodată, fermele vor fi încurajate să utilizeze tehnologii care să contribuie la un bun management al solului și al apei și vor fi mai adaptate la efectele schimbărilor climatice. De asemenea, va exista o orientare mai bună către sisteme de irigații performante care să contribuie la eficiența utilizării apei, dotări și echipamente care să conducă la scăderea consumului de energie și echipamente de producere și utilizare a energiei regenerabile (de exemplu din biomasă) în cadrul fermelor. Prin abordarea acestor nevoi, fermele își vor îmbunătăți baza materială de producție și recoltare, vor adapta metodele de management agricol, vor crește eficiența costurilor, își vor diversifica veniturile, vor îmbunătăți productivitatea muncii și

standardele – inclusiv cele de protecția mediului, igiena și bunăstarea animalelor.

De asemenea, crescătorii de vaci și bivolițe de lapte, precum și cei care dețin ferme de creștere a taurinelor de carne, din zone defavorizate, vor beneficia de ajutoare specifice comunitare și de stat, ce reprezintă un sprijin financiar aferent Fondului European de Garantare Agricolă, a cărui cuantum se calculează de către Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, fără a depăși 250 de euro/cap pentru vacile de lapte, 187,5 euro/cap, pentru bivolițe, și 300 de euro/cap, pentru taurine de carne (tabelul 2 - Ajutoare specifice acordate fermierilor).

Tabelul 2

Schema	Sursa de finanțare	Cuantum maxim pe UM
Ajutor specific vacă de lapte	FEGA	250 euro/cap
Ajutor specific bivoliță de lapte	FEGA	187,5 euro/cap
Ajutor specific în sectorul cărnii de vită	FEGA	300 euro/cap
Ajutor specific agricultură ecologică	FEGA	De la 500-3500 lei/expl.

Sursa: A.P.I.A.

4. Concluzii

■ Programul Național de Dezvoltare Rurală, pe plan național, urmărește implementarea Politicii Agricole Comune, care ar fi putut avea un real succes. Din analizele statistice ale anului 2013, fondurile puse la dispoziția României au avut un procent mic de absorbție, deoarece s-au întâmpinat obstacole precum o documentație voluminoasă, supradimensionată, nejustificată, care nu a fost formulată pe înțelesul majorității populației, cu multă birocrație administrativă și lipsa de competență a unor funcționari publici.

■ Astfel, putem observa că un procent de 51 % din fondurile absorbite l-a ocupat fermele care dețineau o suprafață agricolă de peste 100 ha, care din totalul fermelor, reprezintă doar 0,2 %, cu alte cuvinte, majoritatea fondurilor au fost absorbite de ferme care deja aveau o stabilitate pe piața agricolă, în detrimentul celor mici și mijlocii și doar 49 % din fondurile alocate au ajuns către fermele mici și mijlocii,

acestea reprezentând majoritatea de 99,8 % din totalul fermelor existente în România.

■ Cu toate acestea, pentru România, PNDR 2007-2013 a reprezentat principalul pilon de producere a schimbării sociale și de dezvoltare economică a mediului rural. Următoarea programare, PNDR 2014-2020, trebuie să continue această dezvoltare economică, pe baza consolidării punctelor tari, dar și a valorificării lecțiilor învățate și a progreselor realizate prin PNDR 2007-2013.

BIBLIOGRAFIE

[1] Onaciu, Gr., *Creșterea bovinelor*, vol 1. Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2013.

[2] Onaciu, Gr., *Researches regarding cattle husbandry from Transylvania in adhesion to EU perspective*. Lucrări științifice Zootehnie și Biotehnologii, vol. XXXIX-2, pag. 183-188, ISSN 1221-5287, Timișoara, 2006.

[3] * * * www.apia.org.ro.

[4] * * * EC.europa.eu.

[5] * * * www.madr.ro.

Dr.Ing. Eugen JURCO,
e-mail: jurco_eugen@yahoo.com

Drd.Ing. Bogdan FĂGĂDAR,
e-mail: fagadarb@yahoo.com

Dr.Ing. Ancuța JURCO,
membru AGIR
e-mail: jurcoancuta@yahoo.com

Dr.Ing. Raluca RUSU,
e-mail: andaralu@yahoo.com

Drd.Ing. Doru CRISTE,
e-mail: doru.criste@usamvcluj.ro

Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară Cluj-Napoca